Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0049

Razvoj nove strategije EU-a za borbu protiv siromaštva

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2026. o razvoju nove strategije EU-a za borbu protiv siromaštva (2025/2095(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji,

– uzimajući u obzir članke od 145. do 161. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

– uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,

– uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava i njegov akcijski plan, njegove ciljeve za 2030. i pregled socijalnih pokazatelja EU-a, njegove glavne i sekundarne pokazatelje,

– uzimajući u obzir Izjavu iz Porta od 8. svibnja 2021., obnovljene obveze na Socijalnom forumu u Portu 2023. i Izjavu iz La Hulpea potpisanu 16. travnja 2024.,

– uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja iz Programa održivog razvoja do 2030., usvojenog u New Yorku u rujnu 2015.,

– uzimajući u obzir Izvješće o održivom razvoju za 2025.[1], objavljeno 24. lipnja 2025.,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena usvojenu 1979.,

– uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija)

---

1 Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G., Iablonovski, G., *Sustainable Development Report 2025 – Financing Sustainable Development to 2030 and Mid-Century* (Izvješće o održivom razvoju za 2025. – Financiranje održivog razvoja do 2030. i sredine stoljeća), Dublin University Press, Dublin, Irska, 2025.

donesenu 11. svibnja 2011.,

– uzimajući u obzir UN-ov Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima usvojen 16. prosinca 1966. u New Yorku,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta donesenu u New Yorku 20. studenoga 1989. i opće napomene Odbora za prava djeteta,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom usvojenu u New Yorku 12. prosinca 2006.,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a o pravima djeteta od 18. prosinca 2019.,

– uzimajući u obzir konvencije Međunarodne organizacije rada, uključujući Konvenciju br. 102 o socijalnoj sigurnosti (minimalni standardi), Konvenciju br. 111. o diskriminaciji u pogledu zapošljavanja i obavljanja zanimanja te Konvenciju br. 189. o dostojnom radu za radnike u kućanstvu,

– uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju donesenu u Torinu 1961. godine,

– uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo[2],

– uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja[3],

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU[4],

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2022/2041 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji[5],

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2023/970 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o jačanju primjene načela jednakih plaća

---

2 SL L 180, 19.7.2000., str. 22., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

3 SL L 303, 2.12.2000., str. 16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj.

4 SL L 188, 12.7.2019., str. 79., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

5 SL L 275, 25.10.2022., str. 33., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj.

muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama[6],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/955 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi Socijalnog fonda za klimatsku politiku i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1060[7],

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji[8],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. ožujka 2025. naslovljenu „Plan za prava žena” (COM(2025)0097),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 30. siječnja 2020. o razlici u plaćama žena i muškaraca[9],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o pristupu pristojnim i cjenovno pristupačnim mogućnostima stanovanja za sve[10],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. veljače 2021. o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvu unatoč zaposlenju[11],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2021. o pravima djece u pogledu strategije EU-a o pravima djeteta[12],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. o europskom jamstvu za djecu[13],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. srpnja 2022. o siromaštvu žena u Europi[14],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. listopada 2022. o položaju Roma koji žive u naseljima u EU-u[15],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. ožujka 2023. o primjerenom

---

6 SL L 132, 17.5.2023., str. 21., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.
7 SL L 130, 16.5.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj.
8 SL L, 2024/1385, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
9 SL C 331, 17.8.2021., str. 5.
10 SL C 456, 10.11.2021., str. 145.
11 SL C 465, 17.11.2021., str. 62.
12 SL C 474, 24.11.2021., str. 146.
13 SL C 506, 15.12.2021., str. 94.
14 SL C 47, 7.2.2023., str. 2.
15 SL C 132, 14.4.2023., str. 29.

minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje[16],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. svibnja 2023. o provedbi programa za voće, povrće, mlijeko i mliječne proizvode u školama predviđenom u Uredbi o zajedničkoj organizaciji tržišta[17],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. studenoga 2023. o smanjenju nejednakosti i promicanju socijalne uključenosti u kriznim vremenima za djecu i njihove obitelji[18],

– uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 21. studenoga 2023. naslovljenu „Djeca na prvome mjestu – jačanje jamstva za djecu, dvije godine nakon njegova donošenja”[19],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2023. o stvaranju radnih mjesta – pravedna tranzicija i ulaganja s učinkom[20],

– uzimajući u obzir Preporuke Vijeća od 22. svibnja 2019. o visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja[21],

– uzimajući u obzir preporuku Komisije 2013/112/EU od 20. veljače 2013. naslovljenu „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti”[22],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. ožujka 2021. naslovljenu „Strategija EU-a o pravima djeteta” (COM(2021)0142),

– uzimajući u obzir Preporuku Komisije (EU) 2024/1238 od 23. travnja 2024. o razvoju i jačanju integriranih sustava za zaštitu djece u najboljem interesu djeteta[23],

– uzimajući u obzir Preporuku Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu[24],

– uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 7. lipnja 2023. o

---

16 SL C, C/2023/400, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/400/oj.
17 SL C, C/2023/1063, 15.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj.
18 SL C, C/2024/4211, 24.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4211/oj.
19 SL C, C/2024/4212, 24.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4212/oj.
20 SL C, C/2024/4224, 24.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4224/oj.
21 SL C 189, 5.6.2019., str. 4.
22 SL L 59, 2.3.2013., str. 5.
23 SL L, 2024/1238, 14.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj.
24 SL L 223, 22.6.2021., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj.

sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju (COM(2023)0298),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. rujna 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Akcijski plan EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. – 2025.” (COM(2020)0565),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenog 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025.” (COM(2020)0698),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. listopada 2020. naslovljenu „Unija jednakosti: strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma” (COM(2020)0620),

– uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 12. ožujka 2021. o jednakosti, uključivanju i sudjelovanju Roma[25],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2021. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.” (COM(2021)0101),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. siječnja 2021. naslovljenu „Zelena knjiga o starenju – Poticanje međugeneracijske solidarnosti i odgovornosti” (COM(2021)0050),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. prosinca 2021. naslovljenu „Izgradnja gospodarstva za ljude: akcijski plan za socijalnu ekonomiju” (COM(2021)0778),

– uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 8. studenoga 2019. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti[26],

– uzimajući u obzir izvješće Komisije od 28. lipnja 2023.o pristupu osnovnim uslugama u EU-u,

– uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 30. siječnja 2023. o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje[27],

– uzimajući u obzir Platformu EU-a za borbu protiv beskućništva koja je pokrenuta 2021.,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. lipnja 2021. naslovljenu „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a – do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja”

---

25 SL C 93, 19.3.2021., str. 1.
26 SL C 387, 15.11.2019., str. 1.
27 SL C 41, 3.2.2023., str. 1.

(COM(2021)0345) i komunikaciju Komisije od 27. ožujka 2024. naslovljenu „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a: ključna postignuća i daljnji koraci” (COM(2024)0450),

– uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija od 14. listopada 2025. o strategiji Europske unije za borbu protiv siromaštva[28],

– uzimajući u obzir relevantna izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za krajnje siromaštvo i ljudska prava,

– uzimajući u obzir dokument sa stajalištem Europske mreže za borbu protiv siromaštva (EAPN) naslovljen „Prema iskorjenjivanju siromaštva – vizija i preporuke EAPN-a za strategiju EU-a za borbu protiv siromaštva”, objavljen 2025.,

– uzimajući u obzir dokumente sa stajalištem organizacije All Together in Dignity Fourth World I. i II. naslovljene „Put prema strategiji EU-a za borbu protiv siromaštva”, objavljene u siječnju odnosno svibnju 2025.,

– uzimajući u obzir dokumente sa stajalištem Socijalne platforme iz ožujka 2025. naslovljene „Višegodišnji financijski okvir za socijalnu Europu nakon 2027.” i „Strategija EU-a za borbu protiv siromaštva”,

– uzimajući u obzir dokument sa stajalištem organizacije Make Mothers Matter objavljen 2025. pod naslovom *Mothers’ Poverty in the EU* (Siromaštvo majki u EU-u),

– uzimajući u obzir studiju Komisije od 15. studenog 2024. naslovljenu „Siromaštvo u prometu: definicija, pokazatelji, odrednice i strategije ublažavanja”,

– uzimajući u obzir izvješće Eurochilda naslovljeno „Svakodnevica djece u Europi: napredak i nedostaci – vodeće izvješće Eurochilda za 2024. o djeci kojoj je potrebna pomoć diljem Europe”, objavljeno 2024.,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A10-0260/2025),

A. budući da je 2024. u EU-u 93,3 milijuna ljudi (21,0 % stanovništva) bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, što je tek nešto manje od razine iz 2019.; da je 21,9 % stanovništva EU-a koje živi u kućanstvima s uzdržavanom djecom 2024. bilo izloženo riziku

---

28 SL C, C/2025/6322, 3.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6322/oj.

od siromaštva i socijalne isključenosti[29];

B. budući da se teška materijalna oskudica definira kao nedostatak nužnih i poželjnih sredstava potrebnih za vođenje adekvatnog života; budući da je 2024. godine 6,4 % stanovništva EU-a živjelo u ozbiljnoj materijalnoj i socijalnoj oskudici, uključujući nedostatak odgovarajućeg grijanja, prenapučene uvjete stanovanja i neprimjerenu prehranu; budući da su djeca i žene nerazmjerno pogođeni tom pojavom u usporedbi s drugim skupinama stanovništva;

C. budući da je u okviru Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava iz 2021. EU usvojio cilj da se do 2030. smanji broj osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna u odnosu na 2019., što uključuje najmanje 5 milijuna djece; budući da bi samo postizanje tog cilja do navedenog roka značilo da bi oko 78 milijuna ljudi u EU-u, uključujući 15 milijuna djece, i dalje bilo izloženo riziku od siromaštva i socijalne isključenosti; budući da su se države članice obvezale na nacionalne ciljeve kako bi se ostvario taj glavni cilj i budući da se gotovo polovina država članica udaljava od ostvarenja tih ciljeva;

D. budući da siromaštvo predstavlja kršenje ljudskog dostojanstva koje ugrožava potpuno ostvarenje ljudskih prava i odražava nejednaku raspodjelu bogatstva; budući da potreba za njegovim iskorjenjivanjem zahtijeva jednak pristup zapošljavanju i uslugama te politike kojima se jamči nedjeljiva i univerzalna priroda političkih, gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava; budući da je siromaštvo višedimenzionalna pojava koja nadilazi materijalnu oskudicu i obuhvaća prepreke obrazovanju, zdravstvenoj skrbi, društvenom i demokratskom sudjelovanju i gospodarskim prilikama;

E. budući da bez promjene pristupa u iskorjenjivanju siromaštva na razini EU-a neće biti moguće preokrenuti taj trend i osigurati da svaka osoba ima jednake mogućnosti sudjelovanja u društvu; budući da su za iskorjenjivanje siromaštva potrebni koordinirani i holistički pristup te integrirane politike usmjerene na socijalnu koheziju i sprečavanje uzajamnog pogoršavanja nejednakosti; budući da takva sveobuhvatna strategija iziskuje sudjelovanje država članica, lokalnih i regionalnih vlasti, socijalnih partnera i civilnog društva;

F. budući da su obitelji sa samohranim roditeljem, posebno one na čijem su čelu žene, izložene povećanom riziku od siromaštva, odnosno 32 % u usporedbi sa samo 11,2 % među obiteljima s dva

---

29 Eurostat, *Severe material and social deprivation rate by age and sex* (Stopa teške materijalne i socijalne oskudice prema dobi i spolu), Eurostatov preglednik podataka, 14. studenog 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11/default/table?lang=en.

roditelja[30], zbog čega su članovi obitelji češće zarobljeni u začaranom krugu siromaštva koji se prenosi s generacije na generaciju; budući da sistemski čimbenici kao što su nedostatak pristupa uslugama, nestabilnost stanovanja, nesigurnost prihoda te nedostatne usluge prevencije i potpore obiteljima ugrožavaju sposobnost obitelji da skrbe o svojoj djeci u zajednici; budući da su ciljana preventivna potpora i pomoć obiteljima, među ostalim žrtvama obiteljskog nasilja, ključne za osnaživanje tih obitelji i prekidanje ciklusa siromaštva;

G. budući da je stopa izloženosti djece riziku od siromaštva porasla s 23,6 % u 2019. na 24,2 % u 2024.; budući da prema trenutačnom trendu EU neće ispuniti cilj smanjenja broja siromašne djece za najmanje pet milijuna do 2030.; budući da su uočene velike nejednakosti među djecom članovima etničkih manjina ili migrantskog podrijetla, djecom s invaliditetom i romskom djecom; budući da trenutačno raspoređena sredstva EU-a i država članica nisu dovoljna za rješavanje problema siromaštva djece u EU-u;

H. budući da siromaštvo djece proizlazi iz siromaštva obitelji i da izostanak sveobuhvatnog odgovora znači da se siromaštvo prenosi kroz cijeli životni ciklus (u djetinjstvu, na radnom mjestu, u mirovini); budući da, kako bi se prekinuo međugeneracijski nepovoljan položaj, naglasak mora biti na cijeloj obitelji koja živi u siromaštvu, roditeljima i djeci; budući da ulaganje u djecu i mlade, posebno u rani i predškolski odgoj i obrazovanje, uključujući razvoj matematičkih vještina i pismenosti, kao i potporu obitelji, djeluje kao preventivna mjera protiv siromaštva i stvara znatne dugoročne socijalne koristi te se stoga ne bi trebalo smatrati samo socijalnim izdatkom, nego i ulaganjem u budućnost;

I. budući da je Vijeće 14. lipnja 2021. donijelo Preporuku o europskom jamstvu za djecu, koja predstavlja veliku priliku za smanjenje nejednakosti i promicanje socijalne uključenosti djece te pokazuje njegovu predanost integriranoj politici čiji je cilj prekidanje začaranog kruga siromaštva i osiguravanje da djeca kojoj je potrebna pomoć imaju pristup ključnim uslugama, primjerice besplatnim uslugama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, besplatnom obrazovanju (uključujući dodatne aktivnosti u školama i najmanje jedan zdrav obrok po školskom danu), besplatnoj zdravstvenoj skrbi, zdravoj prehrani i odgovarajućem stanovanju; budući da se, unatoč činjenici da je 5 % sredstava iz Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) posebno namijenjeno smanjenju siromaštva djece, u nekim državama članicama povećala stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti djece, što upućuje na potrebu za ambicioznijim i

---

30 Eurostat, *At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and household type* (Stopa rizika od siromaštva prema pragu siromaštva i vrsti kućanstva), Eurostatov preglednik podataka, 14. studenog 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_li03/default/table?lang=en.

učinkovitijim korištenjem sredstava;

J. budući da je pristup kvalitetnim uslugama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja ključan za zdrav razvoj male djece te za osiguravanje jednakih obrazovnih mogućnosti za djecu u nepovoljnom položaju, djecu s invaliditetom i djecu s posebnim obrazovnim potrebama, čime se postavljaju temelji za prekidanje začaranog kruga siromaštva, promicanje socijalne uključenosti i ostvarivanje visokih socijalnih povrata u budućnosti; budući da, prema Komisiji, EU treba uložiti dodatna sredstva u iznosu većem od 11 milijardi EUR godišnje kako bi se ispunili ciljevi iz Barcelone i osiguralo da do 2030. najmanje 45 % djece mlađe od tri godine i najmanje 96 % djece u dobi od tri godine do dobi za obvezno osnovnoškolsko obrazovanje sudjeluje u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju[31];

K. budući da su se 2022. prosječni rezultati petnaestogodišnjaka u Programu za međunarodnu procjenu učenika za osnovne vještine (čitanje, matematika i znanost) smanjili za 10 bodova u odnosu na posljednju procjenu 2018.; budući da nezadovoljavajući obrazovni rezultati prevladavaju među učenicima u nepovoljnom položaju, što upućuje na povećanje obrazovnih nejednakosti; budući da je kvalitetno obrazovanje, s posebnim naglaskom na jačanju funkcionalne pismenosti, matematičke pismenosti i digitalne kompetencije kao temeljnih vještina, ključna protuteža u borbi protiv siromaštva jer dovodi do boljih mogućnosti zapošljavanja, boljih životnih uvjeta i pozitivnog učinka na mentalno i fizičko zdravlje; budući da je ulaganje u kvalitetno obrazovanje, posebno za osobe iz manjinskih i ranjivih skupina, jedan od najučinkovitijih načina za održivo i strukturno smanjenje siromaštva;

L. budući da je u okviru Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava iz 2021. EU usvojio cilj prema kojem bi do 2030. najmanje 60 % odraslih osoba svake godine trebalo sudjelovati u nekom obliku osposobljavanja; budući da su se države članice obvezale na nacionalne ciljeve kako bi se ostvario taj glavni cilj i budući da je u većini država članica izgubljen zamah u postizanju tih nacionalnih ciljeva; budući da je 2022. stopa sudjelovanja odraslih u učenju iznosila 39,5 %, što je još uvijek znatno ispod cilja EU-a za 2030.[32]; budući da je potrebno uložiti znatan dodatan trud kako bi se osigurale kvalitetne politike osposobljavanja kojima se promiče cjeloživotno učenje i pristup takvim politikama;

M. budući da su žene, u odnosu na muškarce, izložene višim razinama siromaštva zbog diskriminacije i nejednakosti, što se očituje u

---

31 Europska komisija: Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, „Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi 2024.”, Ured za publikacije Europske unije, 2024.

32 Europska komisija: Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu, „Pregled obrazovanja i osposobljavanja 2024. – Komparativno izvješće”, Ured za publikacije Europske unije, 2024.

poteškoćama u pristupu zapošljavanju, razlikama u plaćama, nižem intenzitetu rada, karijerama koje su uglavnom kraće, razlikama u visini mirovina i socijalnih naknada[33], poteškoćama u pristupu specifičnoj zdravstvenoj skrbi te neravnomjernoj raspodjeli skrbi i kućanskih poslova[34]; budući da se siromaštvo među ženama, u svoj njegovoj raznolikosti, mora shvatiti kao složena i višedimenzionalna pojava koja uključuje ne samo socijalne, političke i kulturne aspekte, već i prihode, stanovanje, zdravstvo i pristup obrazovanju i socijalnim uslugama te se ne može iskorijeniti samo zapošljavanjem, već zahtijeva sveobuhvatan i uključiv pristup koji se temelji na prevenciji i ublažavanju siromaštva; budući da je 2024. u svim zemljama EU-a osim dviju stopa teške materijalne i socijalne oskudice bila viša za žene (6,6 %) nego za muškarce (6,2 %)[35], a da je stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti bila viša za žene (21,9 %) nego za muškarce (20 %) u svim zemljama EU-a[36]; budući da se iste godine 23,7 % žena i 22,7 % muškaraca u EU smatralo siromašnima[37], pri čemu je 21,6 % žena u dobi od 65 i više godina bilo u riziku od siromaštva, u usporedbi s oko 16,5 % muškaraca u istoj dobnoj skupini[38];

N. budući da postoji snažna korelacija između siromaštva i rodno

---

33 Brifing – „Rodna razlika u mirovinama u EU-u”, Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Uprava za ekonomsku i znanstvenu politiku te politiku kvalitete života, srpanj 2019.

34 https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2021-report/gender-differences-household-chores.

35 Eurostat, *Severe material and social deprivation rate by age and sex* (Stopa teške materijalne i socijalne oskudice prema dobi i spolu), Eurostatov preglednik podataka, 14. studenog 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11/default/table?lang=en.

36 Eurostat, *Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex* (Osobe izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti prema dobi i spolu), Eurostatov preglednik podataka, 14. studenog 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

37 Eurostat, *Subjective poverty by age and sex* (Subjektivno siromaštvo prema dobi i spolu), Eurostatov preglednik podataka, 14. studenog 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284289/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=7d0decb7-866a-4494-b901-58a61bebd575&&page=time:2024.

38 Eurostat, *Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex* (Osobe izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti prema dobi i spolu), Eurostatov preglednik podataka, 14. studenog 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

uvjetovanog nasilja te da siromaštvo pogoršava učinak rodno uvjetovanog nasilja, posebno na marginalizirane žene, kao što su LGBTIQ+ osobe; budući da se žene koje žive u siromaštvu suočavaju s većim rizikom od nasilja, uključujući partnersko i obiteljsko nasilje, zbog faktora kao što su financijska ovisnost, nesigurnost stanovanja i smanjen pristup uslugama potpore[39]; budući da u državama članicama 30,7 % žena tijekom svojeg života doživi fizičko nasilje ili prijetnje i/ili seksualno nasilje od strane bilo kojeg počinitelja[40]; budući da su žene zbog siromaštva izložene većem riziku od trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja;

O. budući da je siromaštvo ujedno i uzrok i posljedica intersekcijske diskriminacije, koja nerazmjerno utječe na pojedince i zajednice, posebno žene, obitelji, osobe različitog rasnog i etničkog podrijetla, Rome i Putnike, beskućnike, djecu u institucijskoj skrbi, pripadnike skupine LGBTQIA+, starije i mlađe osobe, osobe s invaliditetom, osobe koje se suočavaju s diskriminacijom na temelju vjere ili uvjerenja, osobe koje se suočavaju s kroničnim bolestima i ovisnosti, neformalne pružatelje skrbi i samohrane roditelje; budući da su te skupine osjetljivije na socijalnu isključenost, pri čemu se to često preklapa s izloženošću drugim oblicima kršenja ljudskih prava; budući da na trenutačnom tržištu rada i u sustavima socijalne zaštite postoje znatne prepreke za ranjive i marginalizirane skupine; budući da su za rješavanje problema siromaštva stoga potrebne politike kojima se priznaju i suzbijaju ti oblici marginalizacije koji se preklapaju, čime se osigurava potpuno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava za sve osobe;

P. budući da je 2024. rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti osoba s invaliditetom u EU-u bio 61 % veći u usporedbi s osobama bez invaliditeta; budući da je 2023. godine u EU-u otprilike 20,2 % osoba u dobi od 16 i više godina s invaliditetom živjelo u kućanstvu izloženom riziku od siromaštva; budući da je u istoj dobnoj skupini oko 10,5 % osoba s invaliditetom živjelo u kućanstvu kojem je prijetila teška materijalna i socijalna oskudica; budući da u EU-u razlika u zaposlenosti između osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta iznosi 24 postotna boda i da je još veća u slučaju žena i

---

39 Europski institut za ravnopravnost spolova, *Financial independence and gender equality: Joining the dots between income, wealth, and power* (Financijska neovisnost i rodna ravnopravnost: poveznice između prihoda, bogatstva i moći), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2024., https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/financial-independence-and-gender-equality.pdf.

40 Europski institut za ravnopravnost spolova, *Gender-based violence survey* (Istraživanje o rodno uvjetovanom nasilju), https://eige.europa.eu/newsroom/eu-gender-based-violence-survey?language_content_entity=en.

mladih osoba s invaliditetom[41];

Q. budući da su zajednice Roma i Putnika i dalje izložene nekima od najviših razina siromaštva i socijalne isključenosti u EU-u, pri čemu je do 80 % njih izloženo riziku od siromaštva, a 48 % teškoj materijalnoj oskudici te budući da su romska djeca posebno osjetljiva na te uvjete; budući da podaci upućuju na to da su Romkinje u nepovoljnijem položaju od romskih muškaraca i od drugih žena u ključnim područjima društvenog života, kao što su obrazovanje, zapošljavanje i zdravlje[42];

R. budući da je 2021. godine 25 % Roma prijavilo diskriminaciju u posljednjih 12 mjeseci u svakodnevnim situacijama, među ostalim pri traženju posla, na radnom mjestu, u stanovanju, zdravstvenoj skrbi i obrazovanju, te u smislu segregacije i socioekonomske isključenosti[43], što dovodi do nerazmjerno visokih razina siromaštva; budući da 80 % Roma živi ispod nacionalnog praga rizika od siromaštva[44];

S. budući da je digitalna isključenost i dalje prisutna u EU-u, pri čemu su pojedinci i skupine lišeni punog pristupa informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i njihove upotrebe, čime im se otežava sudjelovanje u gospodarskom, društvenom i političkom životu; budući da je digitalni jaz između urbanih i ruralnih područja diljem EU-a i dalje veći od pet postotnih bodova; budući da digitalni jaz može pogoršati digitalnu isključenost za one koji žive u siromaštvu i posebno je izražen među ranjivim skupinama, uključujući osobe s niskim prihodima ili niskom razinom obrazovanja,

---

41 Europski forum osoba s invaliditetom, *EDF 7th Human Rights Report. The Right to work: The employment situation of persons with disabilities in Europe* (Sedmo izvješće Europskog foruma osoba s invaliditetom o ljudskim pravima. Pravo na rad: Zapošljavanje osoba s invaliditetom u Europi), 2023., https://www.edf-feph.org/publications/human-rights-report-2023-the-right-to-work/.

42 Agencija Europske unije za temeljna prava, *Roma Survey – Data in focus: Discrimination against and living conditions of Roma women in 11 Member States* (Istraživanje o Romima – Podaci u fokusu: Diskriminacija i životni uvjeti Romkinja u 11 država članica), 2014., https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-roma-survey-dif-women-2_en.pdf.

43 Agencija Europske unije za temeljna prava, *Roma survey 2021 – Roma in 10 European Countries: Main results* (Istraživanje o Romima za 2021. – Romi u 10 europskih zemalja: rezultati), 2021., https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

44 Agencija Europske unije za temeljna prava, *Second European Union Minorities and Discrimination Survey: Roma – Selected findings* (Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji: Romi – odabrani rezultati), 2016., https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_en.pdf.

starije osobe, osobe s invaliditetom i osobe koje žive u ruralnim ili izoliranim područjima; budući da gotovo polovina odraslog stanovništva nema osnovne digitalne vještine, iako se one traže za više od 90 % radnih mjesta; budući da se 5,4 % djece školske dobi diljem Europe suočava s digitalnom oskudicom, uz znatne razlike u pristupu digitalnim resursima među različitim zemljama[45]; budući da je 2023. godine 97,7 % svih kućanstava u EU-u imalo pristup barem jednoj tehnologiji fiksne širokopojasne mreže, u usporedbi sa samo 92,2 % u ruralnim područjima; budući da je 2023. godine 32 % Europljana u dobi od 16 do 29 godina imalo digitalne vještine niže od osnovnih, pri čemu je ta brojka porasla na 43 % među osobama s niskim stupnjem obrazovanja, što ukazuje na znatan nedostatak digitalnih vještina među mladima[46];

T. budući da je pristup brzom i pouzdanom internetu ključan za sudjelovanje informiranom društvu utemeljenom na znanju, kao i za pristup zapošljavanju, obrazovanju, javnim uslugama i zdravstvenoj skrbi; budući da digitalizacija javnih usluga nudi znatne mogućnosti, ali zahtijeva ciljane napore kako bi se osiguralo uključivanje ranjivih skupina;

U. budući da situacija pojedinca u pogledu zapošljavanja snažno utječe na njegov rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti u EU-u; budući da je 2024. godine 8,2 % svih zaposlenih osoba u EU-u iskusilo siromaštvo unatoč zaposlenju[47] zbog niskih plaća, nesigurnosti radnih mjesta i nesigurnih radnih uvjeta; budući da analiza podataka iz 2022. pokazuje da su radnici zaposleni na nepuno radno vrijeme bili suočeni s nerazmjerno višim razinama siromaštva unatoč zaposlenju (13,5 %) u usporedbi s radnicima zaposlenima na puno radno vrijeme (7,1 %)[48]; budući da je siromaštvo unatoč zaposlenju i dalje strukturni izazov koji stvara znatan socijalni i gospodarski pritisak na pogođena kućanstva te predstavlja prepreke socijalnoj uključenosti i gospodarskoj stabilnosti; budući da je rješavanje problema siromaštva unatoč zaposlenju ključno za promicanje pravednog zapošljavanja, smanjenje nejednakosti i osiguravanje održivog i uključivog gospodarskog razvoja diljem EU-a;

---

45 Ayllón, S., Holmarsdottir, H. i Lado, S., *Digitally Deprived Children in Europe* (Djeca u digitalnoj oskudici u Europi), Child Indicators Research volume 16, str. 1315–1339, 2023., https://doi.org/10.1007/s12187-022-10006-w.

46 Bertoni, E., Cosgrove, J. i Cachia, R., *Digital skills gaps - a closer look at the Digital Skills Index* (DSI 2.0) (Jaz u digitalnim vještinama – detaljniji pregled indeksa digitalnih vještina (DSI 2.0)), Europska komisija, Ispra, 2024., JRC140617, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140617.

47 Eurostat, pregled socijalnih pokazatelja, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard.

48 Europska komisija, *Employment and Social Developments in Europe* (ESDE) (Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi), 2023., Europska komisija, pristupljeno 9. prosinca 2025., https://op.europa.eu/webpub/empl/esde-2023/.

budući da kolektivno pregovaranje, sindikati i socijalni dijalog imaju ključnu ulogu u poboljšanju uvjeta rada i zapošljavanja, a time i u poboljšanju životnih uvjeta;

V. budući da se u Izvješću EU-a o primjerenosti mirovina za 2024. ističe da je 2022. oko 18,5 milijuna osoba u dobi od 65 i više godina u EU-u bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti[49]; budući da je stopa izloženosti riziku od siromaštva 2022. u toj dobnoj skupini iznosila 14,2 % kod muškaraca i 19,8 % kod žena; budući da se stopa izloženosti riziku od siromaštva među osobama u dobi od 65 i više godina stalno povećava zbog rasta stopa siromaštva i starenja stanovništva;

W. budući da su visokokvalitetne i cjenovno pristupačne javne usluge ključne za postizanje visoke razine socijalne zaštite, socijalne kohezije i socijalne uključenosti; budući da je pružanje visokokvalitetnih javnih usluga otežano zbog niza problema, uključujući probleme povezane s kontinuitetom usluga, povećanom potražnjom i nedostatnim resursima, što je djelomično pogoršano starenjem stanovništva; budući da svi u EU-u imaju pravo pristupa visokokvalitetnim osnovnim uslugama, koje su popraćene mjerama potpore onima kojima je to potrebno; budući da se osobe izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti suočavaju sa strukturnim preprekama u tom pogledu, nedostatkom infrastrukture, vještina ili novčanih resursa, posebno Romi i beskućnici;

X. budući da si 2024. oko 8 % Europljana, dakle oko 36 milijuna ljudi diljem Unije, nije bilo u mogućnosti svaka dva dana priuštiti uravnotežen obrok koji bi uključivao meso, ribu ili vegetarijanski ekvivalent, pri čemu je taj problem posebno izražen među samcima, studentima i mladim odraslim osobama, obiteljima s niskim prihodima i imigrantima; budući da bi se osiguran pristup hrani trebao smatrati temeljnim ljudskim pravom, kako je zatraženo u jednoj aktualnoj europskoj građanskoj inicijativi;

Y. budući da je pristup vodi ključna potreba i temeljno ljudsko pravo; budući da otprilike 9,8 milijuna ljudi u EU-u nema sigurne usluge vodoopskrbe pitkom vodom[50]; budući da dodatnih 9,4 milijuna ovisi o

---

49 Europska komisija: Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje i Odbor za socijalnu zaštitu, Izvješće o primjerenosti mirovina za 2024. Trenutačna i buduća primjerenost dohotka u starijoj dobi u EU-u. Svezak I., Ured za publikacije Europske unije, 2024., https://data.europa.eu/doi/10.2767/909323.

50 Svjetska banka, *People using safely managed drinking water services (% of population) - European Union* (Osobe koje se koriste sigurnim uslugama vodoopskrbe pitkom vodom (% stanovništva) – Europska unija), pristupljeno 9. prosinca 2025., https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.SMDW.ZS?locations=EU.

osnovnim uslugama vodoopskrbe izvan kućanstva[51] i da oko 450 000 osoba nema pristup čak ni osnovnim uslugama vodoopskrbe pitkom vodom[52]; budući da nedostatak pristupa pitkoj vodi i vodnoj infrastrukturi nerazmjerno utječe na marginalizirane skupine;

Z. budući da se procjenjuje da je 2024. svake noći 1 286 691 osoba u Europi iskusilo beskućništvo[53]; budući da su Romi i druge marginalizirane skupine nerazmjerno pogođeni prisilnim deložacijama iz općinskog smještaja, uključujući Rome koji redovito plaćaju najamninu; budući da u mnogim slučajevima vlasti ne osiguravaju alternativni smještaj ni odgovarajuću naknadu za izvlaštenje[54];

AA. budući da u EU-u najmanje 1,4 milijuna ljudi još uvijek živi u ustanovama, iako je moguće da je ta procjena konzervativna zbog nedovoljne dostupnosti, dosljednosti i pokrivenosti podataka; budući da je siromaštvo i dalje jedan od faktora koji doprinose razdvajanju obitelji u EU-u; budući da smještaj djece u ustanove ima ozbiljne posljedice za djecu i obitelji jer nastavlja stigmatizaciju, društvenu izolaciju i potiče međugeneracijski začarani krug nejednakosti[55]; budući da se korisnici ustanova mogu često osjećati izolirano od šire zajednice i, iako bi htjeli bolje kontrolirati svoj život, nemaju dovoljnu kontrolu nad svojim životom i odlukama koje na njih utječu; budući da su, unatoč činjenici da EU već dugo radi na procesu deinstitucionalizacije, i dalje potrebni napori i na razini EU-a i na

---

51 Svjetska banka, *People using at least basic drinking water services (% of population) - European Union* (Osobe koje se koriste barem osnovnim uslugama vodoopskrbe pitkom vodom (% stanovništva) – Europska unija), pristupljeno 9. prosinca 2025., https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.BASW.ZS?locations=EU.

52 Eurostat, *Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household by poverty status* (Stanovništvo koje u svojem kućanstvu nema ni kadu, ni tuš, ni unutarnji WC s ispiranjem prema statusu siromaštva), Eurostatov preglednik podataka, 28. listopada 2025., pristupljeno 9. prosinca 2025., https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_06_10/default/table?lang=en.

53 Europska federacija nacionalnih organizacija za rad s beskućnicima (FEANTSA), *9th overview of housing exclusion in Europe 2024* (9. pregled stambene isključenosti u Europi 2024.), https://www.feantsa.org/resources/9th-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2024.

54 Agencija Europske unije za temeljna prava, *Housing conditions of Roma and Travellers in the European Union – Comparative report* (Uvjeti stanovanja Roma i Putnika u Europskoj uniji – komparativno izvješće), 2009., https://fra.europa.eu/en/publication/2011/housing-conditions-roma-and-travellers-european-union-comparative-report.

55 UNICEF, *Policy brief: Keeping families together in Europe* (Sažetak politike: Zadržavanje obitelji u Europi na okupu), 2024., https://www.unicef.org/eca/media/36541/file/Keeping%20families%20together%20in%20Europe.pdf.

nacionalnoj razini kako bi se ranjivim skupinama omogućio život u okruženju zajednice ili obitelji;

AB. budući da su osobe koje žive u siromaštvu nerazmjerno pogođene ograničenim pristupom zdravoj hrani i kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi; budući da je siromaštvo stoga povezano s povećanim rizikom od poteškoća s fizičkim i mentalnim zdravljem; budući da na povezanost siromaštva i zdravlja znatno utječu prepreke pristupu zdravstvenoj skrbi, kao što su pristup primarnoj skrbi i smanjene stope prijema u bolnicu; budući da su siromaštvo, društvena izolacija i kroničan stres usko povezani, čime se ugrožava mentalna dobrobit, povećava rizik od ovisnosti, ostvaruju više stope smrtnosti i povećava rizik od prerane smrti; budući da se siromaštvo i ovisnost međusobno osnažuju, čime se stvara začarani krug koji pogoršava socijalnu isključenost; budući da iskorjenjivanje siromaštva pak zahtijeva pristup ovisnosti koji se temelji na zdravlju i dokazima te kojim se prednost daje prevenciji i oporavku;

AC. budući da se obitelji suočavaju s višestrukim i međusobno povezanim izazovima koje nijedna služba ili organizacija ne može sama riješiti; budući da su kontinuitet usluga i odgovarajuća koordinacija među službama ključni za pripremu i olakšavanje tranzicija s kojima će se djeca suočiti; budući da ugrožene obitelji mogu imati ograničen pristup uslugama mentalnog zdravlja zbog financijskih prepreka, stigmatizacije ili manjka dostupnosti; budući da je diskriminacija izravno povezana sa siromaštvom jer diskriminirajuća iskustva osobama koje žive u siromaštvu onemogućuju ostvarenje primjerenog životnog standarda;

AD. budući da se sustavi socijalne sigurnosti moraju osnažiti kako bi se prilagodili izazovima povezanima s demografijom, novim oblicima rada te zelenom i digitalnom tranzicijom; budući da je djelotvornost socijalne zaštite u smanjenju siromaštva u razdoblju 2021. – 2024. pala s 37,1 % na 34,4 %[56]; budući da na trenutačnom tržištu rada i u sustavima socijalne zaštite postoje znatne prepreke za ranjive i marginalizirane skupine;

AE. budući da su sustavi minimalnog dohotka i dalje važan alat za osiguravanje prihoda te smanjenje nejednakosti i siromaštva diljem EU-a; budući da se ti sustavi minimalnog dohotka znatno razlikuju među državama članicama u pogledu primjerenosti i obuhvata naknada te njihove povezanosti s mjerama za uključivanje na tržište rada; budući da su razine minimalnog dohotka znatno ispod nacionalnih pragova siromaštva u većini država članica; budući da se procjenjuje da stopa neiskorištenosti programa minimalnog dohotka iznosi između 30 % i 50 % stanovništva koji na njega imaju pravo, čime se ugrožavaju ciljevi tog instrumenta potpore;

---

56 Eurostat, pregled socijalnih pokazatelja, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard.

AF. budući da je potrebno osigurati sudjelovanje osoba koje su živjele u siromaštvu u osmišljavanju i evaluaciji politika koje se na njih odnose, s ciljem jačanja demokratskog sudjelovanja, osnaživanja i emancipacije osoba koje žive u siromaštvu, kao i postizanja učinkovitijih i pravednijih rezultata tih politika;

AG. budući da udaljenost, izoliranost, mala površina, nepovoljna topografija i klima te gospodarska ovisnost o nekoliko proizvoda ozbiljno ograničavaju razvoj najudaljenijih regija; budući da su nejednakosti jedan od najvećih socijalnih izazova s kojima se suočavaju najudaljenije regije i budući da su one nerazmjerno pogođene visokim stopama siromaštva, nezaposlenosti, napuštanja školovanja, kao i mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih; budući da je bruto domaći proizvod u najudaljenijim regijama znatno ispod prosjeka EU-a i država članica (60 % prosjeka u 27 država članica EU-a);

AH. budući da su čimbenici koji doprinose ciklusu siromaštva u ruralnim područjima specifični i da se izazovi ranjivih osoba koje žive u ruralnim područjima razlikuju od izazova ranjivih osoba koje žive u urbanim područjima; budući da nedostatak mogućnosti zapošljavanja, javnih usluga (uključujući obrazovanje i javni prijevoz) i digitalne povezivosti, visoke cijene energije i prijevoza te demografska kretanja kao što je depopulacija doprinose povećanju siromaštva u ruralnim područjima; budući da su žene koje žive u ruralnim područjima posebno izložene siromaštvu zbog ograničenog pristupa zapošljavanju, uslugama i socijalnoj potpori; budući da strategija EU-a za borbu protiv siromaštva mora uzeti u obzir te teritorijalne posebnosti i osigurati prilagođene odgovore politika i mehanizme financiranja kojima se učinkovito promiču socijalna uključenost i teritorijalna kohezija;

AI. budući da bi trebala postojati višerazinska koordinacija i integracija u pogledu instrumenata povezanih sa strategijom za borbu protiv siromaštva; budući da je snažan mehanizam upravljanja za praćenje ciljeva strategije ključan; budući da će se strategijom ostvariti rezultati samo ako bude popraćena odgovarajućim financijskim sredstvima i ako se njezini ciljevi budu podupirali raznim relevantnim sektorskim fondovima EU-a; budući da bi u predstojećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO) trebalo obnoviti, primjereno financirati i namjenski definirati postojeće odredbe o siromaštvu i socijalnoj uključenosti;

AJ. budući da su transparentni i detaljni mehanizmi prikupljanja podataka i izvješćivanja na razini EU-a i država članica potrebni za praćenje napretka u odnosu na glavne ciljeve europskog stupa socijalnih prava za 2030., uključujući cilj smanjenja broja osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna u odnosu na podatke iz 2019.;

Ususret strategiji za iskorjenjivanje siromaštva

1. zabrinut je zbog toga što je 93,3 milijuna ljudi u EU-u 2024. još uvijek bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, uključujući 20 milijuna djece, što odgovara svakom četvrtom djetetu u EU-u, te zbog toga što je 27 milijuna ljudi u EU-u bilo pogođeno teškom materijalnom i socijalnom oskudicom;

2. ističe da je siromaštvo složen fenomen koji utječe na sva područja života, ukorijenjen u sustavnoj i strukturnoj nepravdi, te se preklapa s povijesnim nejednakostima koje se temelje na rodu i rodnom izražavanju, rasi i etničkoj pripadnosti, vjeri, migrantskom statusu, dobi, seksualnoj orijentaciji i invaliditetu;

3. naglašava da je najodrživija politika za borbu protiv siromaštva ona kojom se prije svega sprečava nastanak siromaštva; poziva na sveobuhvatan pristup prevenciji kojim se rješavaju temeljni uzroci i višedimenzionalni aspekti siromaštva i socijalne isključenosti, kao i točke u kojima se oni preklapaju, u pogledu pristupa kvalitetnim poslovima, socijalne zaštite i minimalnog dohotka, javnih usluga, obrazovanja, intervencija u rano djetinjstvo, zdravstvene skrbi, hrane, stanovanja, energije i oporezivanja; naglašava da se borba protiv siromaštva može ostvariti samo promicanjem politika kojima se osigurava nedjeljivost i univerzalnost političkih, gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava;

4. podsjeća da su siromaštvom nerazmjerno pogođene marginalizirane i ranjive skupine društva, kao što su žene, obitelji, osobe različitog rasnog i etničkog podrijetla, Romi i Putnici, beskućnici, djeca u institucijskoj skrbi, pripadnici skupine LGBTQIA+, starije i mlađe osobe, osobe s invaliditetom, osobe koje se suočavaju s diskriminacijom na temelju vjere ili uvjerenja, osobe koje se suočavaju s kroničnim bolestima i ovisnosti, neformalni pružatelji skrbi i samohrani roditelji; naglašava potrebu za ciljanim mjerama za rješavanje tog problema, uz posvećivanje posebne pozornosti onima koji su najizloženiji ekstremnom siromaštvu;

5. podsjeća da se EU u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava obvezao smanjiti broj osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna do 2030. godine, uključujući pritom i najmanje 5 milijuna djece; naglašava da bez promjene paradigme u pristupu borbi protiv siromaštva i odgovarajućeg financiranja, EU i njegove države članice neće ostvariti te ciljeve smanjenja siromaštva;

6. poziva Komisiju da predstavi sveobuhvatnu, ambicioznu i odgovarajuće financiranu strategiju za borbu protiv siromaštva, koja uključuje sljedeće smjernice i opće ciljeve:

   (a) priznavanje siromaštva kao kršenja ljudskog dostojanstva koje ugrožava potpuno ostvarenje ljudskih prava i kao temelja za promicanje pristupa utemeljenog na pravima u skladu s

međunarodnim pravnim okvirima, posebno člankom 25. Opće deklaracije o ljudskim pravima;

(b) postavljanje cilja hitnog iskorjenjivanja siromaštva najkasnije do 2035., nadovezujući se na standarde UN-ovih ciljeva održivog razvoja i europskog stupa socijalnih prava, uz istodobni razvoj privremenih pokazatelja napretka, jasnih ključnih etapa i okvira za praćenje kojim se omogućuje odgovarajuća koordinacija politika i potreba za financiranjem;

(c) postizanje odgovarajuće koordinacije između Komisije i država članica, te, prema potrebi, regionalnih vlasti, uz poštovanje načela supsidijarnosti;

(d) primjenjivanje sveobuhvatnog i integriranog pristupa dugoročnim politikama za borbu protiv siromaštva koji je usmjeren na ljude i kojim se kombiniraju univerzalne i ciljane mjere, počevši od djetinjstva i tijekom svih faza života, s ciljem iskorjenjivanja siromaštva i promicanja socijalne uključenosti kao međusektorskog kriterija za sektorske politike;

(e) uključivanje osoba koje su živjele u siromaštvu u definiranje, provedbu i evaluaciju politika koje su im namijenjene na uključiv, učinkovit i transparentan način koji se nadopunjuje s metodologijom i izgradnjom kapaciteta;

(f) postavljanje načela nediskriminacije kao temeljnog i horizontalnog načela u cijeloj strategiji za borbu protiv siromaštva radi rješavanja strukturnih nejednakosti i društvene stigmatizacije ukorijenjenih u diskriminaciji koji pojačavaju siromaštvo i socijalnu isključenost;

(g) dodjela odgovarajućih i trajnih proračunskih sredstava za mjere za borbu protiv siromaštva putem VFO-a i nacionalnih proračunskih mehanizama, kako bi se poduprla potpuna provedba strategije za borbu protiv siromaštva i osigurao njezin dugoročni učinak;

7. poziva Komisiju da prizna strukturne veze između siromaštva i rodno uvjetovanog nasilja te da se pozabavi rodno uvjetovanim nasiljem kao ključnom strategijom za iskorjenjivanje siromaštva, naročito među ženama i djecom, prepoznajući da je uklanjanje svih vrsta nasilja ključno za sposobnost žena da u potpunosti sudjeluju u svojim zajednicama i gospodarstvu, da imaju pristup obrazovanju, zapošljavanju i socijalnim uslugama i na taj način postignu financijsku neovisnost; potiče Komisiju i države članice da povećaju javna ulaganja u politike koje se bave rodno uvjetovanim nasiljem; pozdravlja činjenicu da je EU ratificirao Istanbulsku konvenciju i potiče Bugarsku, Češku, Mađarsku, Litvu i Slovačku da bez daljnje odgode dovrše postupke ratifikacije; poziva Komisiju da osigura učinkovitu provedbu Direktive o borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja, jamčeći ženama koje žive u siromaštvu i drugim

vrstama nasilja odgovarajući i bezuvjetan pristup skloništima, uslugama potpore žrtvama, pravnoj pomoći i socijalnoj skrbi, bez obzira na njihovo boravište ili migrantski status;

Pravedni radni uvjeti i pravednija raspodjela dohotka i bogatstva

8. poziva Komisiju i države članice da provedu cilj pune i dostojanstvene zaposlenosti, kao i odgovarajuće socijalne zaštite, usluga za sve i pravedne raspodjele dohotka i bogatstva kao smjernice za gospodarske i socijalne politike; u tom kontekstu poziva Komisiju i države članice da ojačaju svoje aktivne politike tržišta rada, posebno za one koji su najudaljeniji od zapošljavanja; naglašava da bi djelotvorne aktivne politike tržišta rada trebale nadilaziti puki pristup zapošljavanju i također uključiti poticaje da osobe ostanu zaposlene;

9. poziva Komisiju i države članice da potiču politike za zaštitu i promicanje radničkih prava, kvalitetnih radnih mjesta, stabilnih radnih odnosa i zaštite od neopravdanog otkaza, pravednih plaća, uključujući jednaku plaću za jednak rad i jednaku plaću za žene i muškarce, cjeloživotnog učenja, usavršavanja i prekvalifikacije, zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu, nediskriminacije i pristupa odgovarajućoj socijalnoj zaštiti; u tom pogledu pozdravlja najavu Plana za kvalitetna radna mjesta kako bi se osigurala pravedna tranzicija za sve radnike i samozaposlene osobe, posebno povećanjem obuhvata kolektivnog pregovaranja; naglašava da taj plan predstavlja priliku za uspostavu individualnog prava na osposobljavanje i cjeloživotno učenje; naglašava da je siromaštvo unatoč zaposlenju trajna okolnost za svakog dvanaestog radnika diljem EU-a; u tom kontekstu inzistira na tome da u EU-u ne bi trebalo postojati siromaštvo unatoč zaposlenju te poziva Komisiju i države članice da ozbiljno pokušaju riješiti taj problem uklanjanjem strukturnih prepreka koje nadilaze kvalitetu radnih mjesta, uključujući pristup uslugama skrbi o djeci i potporu tim uslugama, poboljšanjem priznavanja kvalifikacija i rješavanjem problema nedostatka prilagođenog profesionalnog usmjeravanja i potpore osposobljavanju; naglašava da će prenošenje Direktive (EU) 2022/2041 o primjerenim minimalnim plaćama biti ključno za sprečavanje i suzbijanje rizika od siromaštva među radnicima i jačanje poticaja za rad;

10. naglašava potrebu za jačanjem demokratskog sudjelovanja na radnom mjestu kao alata za borbu protiv siromaštva unatoč zaposlenju, putem prava na organiziranje, kolektivnih mjera i pojačanog kolektivnog pregovaranja, putem sindikalnih prava, odnosno slobode osnivanja sindikata i pridruživanja sindikatima, poboljšanjem ravnoteže između poslovnog i privatnog života i osiguravanjem pravednih radnih uvjeta, uključujući radno vrijeme, te prilagodbom radnih uvjeta ljudskim potrebama;

11. naglašava potrebu za jačanjem javnih službi za zapošljavanje,

planova osposobljavanja i sustava potpore pri traženju posla za osobe koje žive u siromaštvu i ranjive skupine, posebno dugotrajno nezaposlene i niskokvalificirane osobe; naglašava važnost individualiziranog usmjeravanja, priznavanja neformalnih vještina i povezivanja osposobljavanja s kvalitetnim mogućnostima zapošljavanja; poziva države članice da osiguraju razvoj i širenje nacionalnih okvira za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, čime bi se omogućilo priznavanje praktičnog iskustva u sektorima kao što su građevinarstvo, poljoprivreda, zdravstvo i socijalna skrb, ugostiteljstvo, proizvodnja, obrtništvo, logistika i informacijske i komunikacijske tehnologije, nadovezujući se na Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja[57];

12. naglašava važnost pružanja potpore ženskom poduzetništvu i mogućnostima samozapošljavanja, posebno u ruralnim, otočnim i drugim geografski udaljenim područjima, kao sredstva za postizanje bolje ekonomske uključenosti i rodne ravnopravnosti i borbu protiv siromaštva, otvaranje lokalnih radnih mjesta i poticanje uključivog gospodarskog razvoja; poziva Komisiju i države članice da osiguraju ciljanu potporu poduzetnicama poboljšanjem pristupa financiranju, poslovnom osposobljavanju, digitalnim alatima i tržištima; poziva Komisiju da razvije politike kojima se ženama olakšava pristup kvalitetnim radnim mjestima i poduzetničkim putovima poticanjem poduzeća da zapošljavaju i promiču žene, posebno samohrane majke, te da osiguraju fleksibilne radne uvjete;

13. ističe da segregacija u pristupu redovnom obrazovanju za djecu s invaliditetom dovodi do socijalne isključenosti te i dalje predstavlja izazov diljem EU-a; poziva da se strategijom za borbu protiv siromaštva djeci s invaliditetom osiguraju pristup obrazovanju uspostavom fizičke infrastrukture i stavljanjem na raspolaganje obrazovnih resursa, kako bi se zajamčile jednake mogućnosti za sve učenike; naglašava potencijal cjenovno pristupačnih asistivnih tehnologija i umjetne inteligencije za poboljšanje uključivog poučavanja za učenike s invaliditetom, pružanjem personalizirane potpore, prilagodljivih alata i bolje komunikacije; potiče države članice da ulože u te tehnologije i osiguraju da nastavnici budu osposobljeni za njihovu učinkovitu integraciju; nadalje poziva Komisiju i države članice da osiguraju snažne zaštitne mjere protiv pogrešne dijagnoze intelektualnih teškoća ili posebnih obrazovnih potreba među romskom djecom, koji dovode do segregacije u obrazovanju; naglašava važnost praksi nediskriminirajuće procjene, kao i uključivih obrazovnih politika kojima se poštuju prava i dostojanstvo sve djece;

14. preporučuje da Komisija i države članice uzmu u obzir pristup iz izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za 2023. o ekstremnom siromaštvu i ljudskim pravima u borbi protiv siromaštva stvarnim

---

57 SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

pristupom radu i ciljem pune zaposlenosti i kvalitetnih radnih mjesta, posebno stvaranjem ili jačanjem posebnih instrumenata usmjerenih prvenstveno na borbu protiv nezaposlenosti i podzaposlenosti, pružanjem personalizirane potpore i povećanjem zapošljivosti osoba koje su najudaljenije od tržišta rada, posebno osoba iz skupina u nepovoljnom položaju i ranjivih skupina, kao što su Romi i osobe s invaliditetom; smatra da bi se tim instrumentima trebala uzeti u obzir uloga privatnog i javnog sektora te društvena odgovornost država članica;

15. smatra da je socijalna ekonomija ključna sastavnica socijalnog tržišnog gospodarstva EU-a i da djeluje kao pokretač provedbe europskog stupa socijalnih prava i njegovih ciljeva, s obzirom na to da često osigurava zaposlenost ranjivih i isključenih skupina; poziva da se strategijom za borbu protiv siromaštva ojača socijalna ekonomija u skladu s Akcijskim planom EU-a za socijalnu ekonomiju i Planom iz Liègea za socijalnu ekonomiju u Europskoj uniji; ponavlja svoj poziv Komisiji da istraži inovativne mehanizme financiranja kao što su obveznice sa socijalnim učinkom za financiranje projekata kojima se podupire razvoj socijalne ekonomije u EU-u[58];

16. poziva Komisiju i države članice da u svjetlu krize troškova života osiguraju pristup cjenovno pristupačnim osnovnim proizvodima i uslugama kao što su hrana, energija, voda, stanovanje, prijevoz i komunikacije;

Pristup kvalitetnim javnim uslugama, socijalna zaštita i mjere potpore

17. poziva Komisiju i države članice da se bore protiv siromaštva promicanjem javnih politika kojima se osigurava nedjeljiva i univerzalna priroda političkih, gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava; ustraje u važnosti multidisciplinarnog pristupa i borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, posebno promicanjem pristupa stanovanju, javnim prostorima i uslugama, zdravstvenoj skrbi, dobrobiti i kvaliteti života; poziva države članice da razviju metodologije za procjenu strukturnih ili sustavnih prepreka za izlazak iz siromaštva i socijalne isključenosti te za potpuno sudjelovanje u društvu, bez obzira na to nalaze li se te prepreke u njihovim pravnim sustavima ili javnim politikama ili na razini provedbe na teritorijalnoj razini;

18. poziva na uključivanje kvalitativnih pokazatelja u strategiju EU-a za borbu protiv siromaštva kako bi se bolje odrazili višedimenzionalni aspekti siromaštva;

19. poziva Komisiju i države članice da znatno povećaju javna ulaganja u politike kojima se jamče socijalna prava pružanjem univerzalnog pristupa visokokvalitetnim javnim uslugama te robi i uslugama od

---

58 Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2022. o akcijskom planu EU-a za socijalnu ekonomiju (SL C 47, 7.2.2023., str. 171.).

općeg gospodarskog i socijalnog interesa kao što su pristojno stanovanje, hrana, voda, sanitarne usluge, energija, prijevoz, komunikacije te kulturne i slobodne aktivnosti; naglašava da je pristup zdravoj i cjenovno pristupačnoj prehrani ključna potreba, posebno za pojedince i obitelji koji se suočavaju s ekstremnim siromaštvom, djecu, starije osobe koje žive same i marginalizirane zajednice; ističe doprinos takvih ulaganja prekidanju međugeneracijskih ciklusa siromaštva i omogućavanju socijalne i radne uključenosti, među ostalim u područjima kao što su obrazovanje, uključujući rani i predškolski odgoj i obrazovanje, zdravstvena skrb, uključujući mentalnu zdravstvenu skrb, te socijalna zaštita;

20. poziva Komisiju da podrži države članice u promicanju stambene politike kojom se osigurava univerzalan pristup pristojnom i cjenovno pristupačnom stanovanju, u skladu s UN-ovim ciljevima održivog razvoja i Općom deklaracijom o ljudskim pravima, odnosno njezinim člankom 25., te koja uključuje posebne mjere za rješavanje problema beskućništva; poziva Komisiju da osigura da europski plan za cjenovno pristupačno stanovanje zadovoljava stambene potrebe svih zemalja EU-a, uz poštovanje načela supsidijarnosti, s posebnim naglaskom na osobama koje žive u siromaštvu, ranjivoj djeci, mladima i marginaliziranim zajednicama; naglašava ključnu ulogu cjenovno pristupačnog i dostupnog stanovanja u pružanju potpore deinstitucionalizaciji i sprečavanju institucionalizacije zbog siromaštva, neodgovarajućeg smještaja ili nedostatka podrške[59]; poziva na to da se u tom planu izdvoje znatna financijska sredstva EU-a za širenje i obnovu fonda javnih i socijalnih stanova; poziva na reviziju pravila o državnim potporama kako bi se omogućila veća ulaganja država članica u javno i socijalno stanovanje, mjere za potporu programima socijalnog i zadružnog stanovanja neprofitnog sektora i socijalne ekonomije te mjere za zaštitu stanara, kojima se osigurava stambena stabilnost, sprečavaju prisilne deložacije i suzbijaju špekulativne prakse;

21. potiče Komisiju da podrži države članice, uz poštovanje načela supsidijarnosti, u provedbi i proširenju programa i mjera, kao što je „stanovanje na prvom mjestu”, kako bi se riješio i spriječio problem beskućništva, s posebnim naglaskom na beskućništvu djece, prepoznajući beskućništvo kao jedan od najtežih i najvidljivijih oblika siromaštva i socijalne isključenosti; potiče Komisiju da predloži snažan akcijski plan s konkretnim ciljevima u cilju iskorjenjivanja beskućništva diljem EU-a do 2030., koji mora uključivati posebne mjere za sprečavanje beskućništva općenito, beskućništva djece i obitelji, a posebno beskućništva zbog gubitka radnog mjesta i nesigurnih uvjeta zaposlenja, te za rješavanje problema beskućništva

---

59 Eurofound (2024.), *Paths towards independent living and social inclusion in Europe* (Put prema neovisnom življenju i socijalnoj uključenosti u Europi), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2024.

žena, koje je često uzrokovano obiteljskim nasiljem i nasiljem u kućanstvu, kao i mjere za poboljšanje pristupačnosti stanovanja za osobe s invaliditetom i starije osobe;

22. poziva države članice da uspostave i podrže centre namijenjene beskućnicima koji nude osnovnu i specijaliziranu medicinsku skrb prilagođenu potrebama beskućnika, uključujući usluge povezane s fizičkim i mentalnim zdravljem, uz obrazovne programe usmjerene na sprečavanje zlouporabe droga, uključujući savjetovanje, kao i inicijative za razvoj vještina kako bi se potaknula njihova reintegracija u društvo; poziva Komisiju da pruži smjernice i olakša razmjenu najbolje prakse među državama članicama kako bi se osigurao djelotvoran i human rad tih centara;

23. poziva Komisiju i države članice da donesu učinkovite mjere i politike usmjerene na provedbu načela „jednake plaće za jednaki rad” te borbu protiv nejednakosti i diskriminacije na radnom mjestu, posebno onih koje se temelje na rodu, rasnom ili etničkom podrijetlu, invaliditetu, dobi, socioekonomskom položaju, seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu ili migracijskom statusu; naglašava važnost brze provedbe Direktive (EU) 2023/970 o jednakoj plaći za jednak rad te informativnih kampanja i osposobljavanja o svjesnoj i nesvjesnoj pristranosti kako bi se spriječile takve nejednakosti i diskriminacija;

24. poziva na ubrzane nove napore za uklanjanje rodno uvjetovanih razlika u zaposlenosti i razlika u mirovinama među spolovima i na povećanje ulaganja u javne usluge i socijalnu infrastrukturu; potiče Komisiju da potakne države članice na razvoj ciljanih mjera za osiguravanje odgovarajućih razina mirovina;

25. poziva države članice da razviju politike za jačanje prava na rodiljni, očinski i roditeljski dopust i druga prava skrbnika, promicanje usklađivanja poslovnog i obiteljskog života, među ostalim fleksibilnog radnog vremena, olakšavanje pristupa žena zajamčenom dohotku tijekom rodiljnog dopusta i podupiranje njihove reintegracije na posao nakon trudnoće i rodiljnog dopusta te osiguravanje odgovarajućih uvjeta za dojenje na radnom mjestu; potiče države članice da uvedu i promiču politike očinskog dopusta koje su pristupačne i osiguravaju primjerene naknade, čime bi se očevima omogućilo da uspostave snažnu povezanost sa svojom djecom, jednako podijele odgovornost u pogledu skrbi i iskoriste potrebno slobodno vrijeme kako bi podržali razvoj u ranom djetinjstvu i dobrobit obitelji;

26. ističe nerazmjeran učinak neplaćenog pružanja skrbi na žene i na njihovu gospodarsku sigurnost; poziva države članice da ojačaju svoje javne nacionalne i regionalne sustave skrbi kako bi se osiguralo da svi pojedinci, i stariji i mlađi, bez obzira na njihovo podrijetlo, imaju pristup profesionalnim uslugama skrbi kojima se jamče dobri radni uvjeti za profesionalne pružatelje skrbi; ističe da su usluge kućne njege ključne za pružanje kvalitetne skrbi usmjerene na

pojedinca za osobe kojima je potrebna pomoć, među ostalim starije osobe, kao i za visokokvalitetnu skrb o djeci; potiče države članice da istraže mogućnost usvajanja praksi i mjera kojima se osiguravaju potpora neformalnim njegovateljima, posebno onima koji skrbe o pojedincima iz kućanstava s niskim dohotkom, za koje se na temelju stručne procjene utvrdi da ne mogu živjeti samostalno, kao sredstvo za poticanje dostojanstvene skrbi u zajednici;

27. poziva države članice da razviju politike i osiguraju pristup potporama za povratak za radnike, osobito žene koje niz godina ne rade zbog obiteljskih obveza;

28. potiče države članice da osiguraju univerzalan pristup cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj javnoj zdravstvenoj skrbi za sve, među ostalim prenatalnoj, majčinskoj, neonatalnoj i pedijatrijskoj zdravstvenoj skrbi, uključujući primarnu prevenciju, programe cijepljenja i primarnu skrb, pristup dijagnozi, liječenju i rehabilitaciji te pristup raznolikom rasponu specijalističkih medicinskih i terapijskih liječenja, čime bi se svim ženama zajamčilo pravo na spolnu i reproduktivnu zdravstvenu skrb, uz ciljane mjere za osiguravanje ranog otkrivanja i intervencije za osobe kojima prijeti rizik od zdravstvenih i razvojnih problema, te da poboljšaju ciljane usluge intervencije u ranom djetinjstvu usmjerene na promicanje razvoja, dobrobiti i socijalne uključenosti djece;

29. prepoznaje menstrualno siromaštvo kao strukturni oblik siromaštva i rodne neravnopravnosti u EU-u, koji prema procjenama pogađa 10 % stanovništva s menstruacijom; ističe njegov nerazmjeran utjecaj na žene i djevojčice s niskim prihodima, izbjeglice, tražitelje azila, mlade, beskućnike, osobe s invaliditetom i druge osobe u ranjivom položaju; naglašava da menstrualno siromaštvo ozbiljno ograničava sudjelovanje u društvenom, obrazovnom i profesionalnom životu; poziva Komisiju da razvije sveobuhvatan akcijski plan kao dio strategije EU-a za borbu protiv siromaštva, osiguravajući besplatan ili cjenovno pristupačan pristup proizvodima za menstrualnu higijenu, informacijama i odgovarajućim sanitarnim čvorovima, posebno na javnim mjestima kao što su obrazovne ustanove, radna mjesta, javne zgrade i prihvatni centri;

30. poziva države članice da ojačaju javne i univerzalne sustave socijalne sigurnosti koji se temelje na solidarnosti kako bi se osigurala potpuna i učinkovita socijalna zaštita svih, među ostalim radnika, samozaposlenih osoba i umirovljenika i spriječili i suzbili temeljni uzroci siromaštva i siromaštva unatoč zaposlenju u skladu s Preporukom Vijeća o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti iz 2019.; inzistira na važnosti otklanjanja poteškoća s kojima se suočavaju osobe na nesigurnim ili nestandardnim radnim mjestima, posebno mladi koji se suočavaju s diskriminacijom na temelju dobi i koji nemaju dovoljno evidentiranih doprinosa za pristup socijalnim naknadama, uključujući umjetnike i radnike u kulturnom i kreativnom sektoru; poziva države članice da riješe

problem siromaštva u starijoj dobi posebnim mjerama, osobito vodeći računa o ženama koje su nerazmjerno pogođene; poziva države članice da u svojim mirovinskim sustavima na odgovarajući način uzmu u obzir razdoblja odsutnosti s posla zbog roditeljskog dopusta;

31. naglašava da bi u strategiji za borbu protiv siromaštva trebalo razmotriti pitanje neformalne ekonomije, uzimajući u obzir da je ona i dalje široko rasprostranjena u cijelom EU-u, što dovodi do radnih mjesta bez pristupa pravima, odgovarajuće plaće, socijalne zaštite ili zdravstvenih i sigurnosnih standarda na poslu; potiče države članice da uspostave kanale kojima se potiče uključivost neformalne i formalne ekonomije, primjerice uvođenjem pojednostavnjenih postupaka registracije sezonskih i fizičkih radnika te radnika u kućanstvu;

32. poziva države članice da riješe problem siromaštva mladih i socioekonomske nejednakosti, uzimajući u obzir da su mladi nerazmjerno pogođeni nezaposlenošću, nesigurnim radnim mjestima, stambenom isključenošću i socijalnom ranjivošću; naglašava da previše mladih radi u sektorima koje karakteriziraju rad na nepuno radno vrijeme, sezonski, nesigurni i neprijavljeni rad te da je stopa mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih i dalje visoka u nekoliko država članica i više je nego dvostruko veća od ukupne stope nezaposlenosti u EU-u; ističe potrebu za jačanjem programa Garancija za mlade kao ključnog instrumenta za promicanje uključivanja mladih u tržište rada, kao i potrebu za korištenjem strategije za razvoj više sinergija između tog instrumenta i Europskog jamstva za djecu te za jačanjem obaju instrumenata donošenjem ciljanih mjera, unapređujući cjenovno pristupačna stambena rješenja za mlade u okviru predstojećeg plana za cjenovno pristupačno stanovanje te poboljšavajući prilagođene usluge potpore mentalnom zdravlju i usluge socijalne uključenosti posebno osmišljene za mlade; poziva na pojačanu potporu mladima koji prelaze iz alternativne skrbi kako bi se osigurao stabilan i dostojanstven put u odraslu dob, posebno pružanjem boljeg pristupa osposobljavanju i mogućnostima zapošljavanja ili potporom sveučilišnom ili strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, kako bi se smanjio rizik od siromaštva, socijalne isključenosti i beskućništva tijekom tog kritičnog razdoblja;

33. poziva Komisiju i države članice da razmotre skrivene oblike siromaštva, da se bore protiv stigmatizacije osoba koje žive u siromaštvu i nekorištenja dostupnih socijalnih naknada;

34. naglašava koliko je važno premostiti administrativne prepreke kojim bi se ranjivim skupinama, uključujući Rome, mogao onemogućiti pristup osnovnim uslugama i socijalnoj zaštiti jer te prepreke perpetuiraju i produbljuju siromaštvo i isključenost; ističe da bi nacionalni identifikacijski brojevi mogli olakšati jednak pristup osnovnim uslugama uz istodobno održavanje administrativne jasnoće i odgovornosti;

35. poziva Komisiju i države članice da revidiraju relevantno zakonodavstvo kako bi se izričito zabranila diskriminacija na temelju socioekonomskog statusa te da uzmu u obzir njezinu povezanost s drugim oblicima diskriminacije; ističe da je potrebna jasna pravna osnova kako bi se osigurala ostvariva prava i zaštita osoba koje se suočavaju sa siromaštvom i socijalnom isključenošću; nadalje poziva Vijeće da donese stajalište o horizontalnoj direktivi o suzbijanju diskriminacije kako bi se pokrenuli međuinstitucijski pregovori;

36. poziva države članice da preispitaju politike i mjere kojima se kažnjavaju osobe koje žive u ekstremnom siromaštvu i sankcije protiv onih koji im pružaju potporu; naglašava da takve mjere često ugrožavaju dostojanstvo, pogoršavaju isključenost i da su kontraproduktivne za dugoročne ciljeve u pogledu socijalne uključenosti;

37. potiče države članice da istraže i provedu proaktivne mehanizme kako bi se osiguralo da su svi pojedinci koji ispunjavaju uvjete za socijalne naknade, posebno oni u skupinama usmjerenima na socijalnu pomoć, učinkovito informirani o njima i da im je odobren pristup, čime bi se smanjilo njihovo nekorištenje, među ostalim smanjenjem administrativnog opterećenja zahtjeva za naknade, osiguravanjem veće transparentnosti i osiguravanjem da je osoblje osposobljeno za dopiranje do osoba koje žive u siromaštvu i pružanje pomoći tim osobama, kako bi se izgradilo povjerenje u relevantne institucije;

38. žali zbog toga što je cilj strateškog okvira EU-a za Rome za razdoblje 2021. – 2030. o smanjenju jaza u siromaštvu između romskih zajednica i općeg stanovništva za barem 50 % još uvijek daleko od ostvarenja; ističe da bi strategija EU-a za borbu protiv siromaštva trebala dijeliti zajednički cilj promicanja temeljnih prava, smanjenja nejednakosti i rješavanja problema strukturne diskriminacije sa strateškim okvirom EU-a za Rome i europskim jamstvom za djecu; naglašava da je važno osigurati da se te inicijative provode u sinergiji, posebno kad je riječ o borbi protiv siromaštva djece i prekidanju ciklusa međugeneracijske prikraćenosti među romskim obiteljima i zajednicama Putnika;

39. naglašava sve veći digitalni jaz, koji može produbiti siromaštvo ograničavanjem pristupa informacijama, i potrebu za mjerama za rješavanje problema digitalne isključenosti za skupine s niskim dohotkom i marginalizirane skupine, među ostalim starije osobe; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da potiču digitalnu uključenost ranjivih skupina mjerama i programima potpore kojima se osigurava njihov pristup digitalnim tehnologijama, infrastrukturi i povezivosti te osposobljavanjem u području osnovnih digitalnih vještina; preporučuje uključivanje jasnih pokazatelja za praćenje digitalne uključenosti, posebno među djecom, uz nastavak zaštite njihovih aktivnosti na internetu i aktivnosti tinejdžera;

40. smatra da cilj potpune digitalizacije ključnih javnih usluga utvrđen u programu politike EU-a za digitalno desetljeće može povećati nejednakosti, posebno između urbanih i ruralnih područja, dobnih skupina i socioekonomskih skupina, napuštanjem individualizirane potpore; u tom pogledu naglašava potrebu za postizanjem ravnoteže između procesa digitalizacije javnih usluga i administracije i potreba ranjivih skupina; poziva Komisiju i države članice da se pozabave tim pitanjem u kontekstu strategije za borbu protiv siromaštva i nacionalnih akcijskih planova, osiguravajući potrebne resurse, osobnu potporu i odgovarajuće osposobljavanje osoblja u ključnim službama javne uprave, kako bi se osigurao jednak pristup javnim uslugama i spriječilo širenje digitalnog jaza;

41. podsjeća da sve veća upotreba algoritama i sustava umjetne inteligencije u osnovnim javnim uslugama može predstavljati znatan rizik od jačanja postojećih oblika diskriminacije, posebno protiv osoba koje se suočavaju sa siromaštvom; u tom pogledu potiče Komisiju da promiče sustave umjetne inteligencije koji su etički po naravi i da osigura horizontalno načelo nediskriminacije u svim propisima EU-a koji se odnose na umjetnu inteligenciju;

42. naglašava činjenicu da su siromaštvo i mentalno zdravlje usko povezani i da jedno može negativno utjecati na drugo; preporučuje državama članicama da pojačaju potporu osobama, među ostalim obiteljima i djeci u ranjivom položaju, pomoću socijalnih usluga za mentalno zdravlje i psihološku skrb te da osiguraju dostatne resurse i primjereno osposobljene stručnjake za učinkovito pružanje tih usluga;

43. naglašava važnost jamčenja prava na pristup kulturi, stvaranje kulture i sudjelovanje u kulturi te uklanjanja gospodarske, socijalne i teritorijalne diskriminacije u pristupu kulturi;

44. ističe da klimatske promjene nerazmjerno utječu na osobe izložene riziku od siromaštva i socijalne isključenosti; ponavlja da zelena i digitalna tranzicija moraju biti socijalno pravedne i uključive; poziva na to da se u strategiju EU-a za borbu protiv siromaštva uključe odgovarajuće i ciljane mjere kojima se jača i dopunjuje trud uložen u pravednu tranziciju, osiguravajući sveobuhvatan pristup rješavanju problema socijalnih i gospodarskih nejednakosti; potiče Komisiju da u VFO-u za razdoblje 2028. – 2034. izdvoji dostatna sredstva za ulaganja u potporu osobama tijekom tih tranzicija, s posebnim naglaskom na kućanstvima s niskim prihodima;

45. naglašava da su osobe koje žive u ruralnim područjima, udaljenim zajednicama i područjima s niskom gustoćom javnih usluga izloženije siromaštvu i socijalnoj isključenosti zbog nedostatka mogućnosti zapošljavanja, javnih usluga (uključujući obrazovanje i javni prijevoz), digitalne povezivosti te visokih cijena energije i prijevoza; poziva na to da se u strategiji za borbu protiv siromaštva uzmu u obzir posebne potrebe ljudi koji žive u tim područjima;

Strategija u čijem je središtu siromaštvo djece

46. žali zbog činjenice da je broj djece kojoj prijete siromaštvo i socijalna isključenost porastao; poziva Komisiju da osigura da se strategija za borbu protiv siromaštva aktivno bori protiv siromaštva djece pristupom koji se temelji na životnom ciklusu, s obzirom na to da su prve godine života djece ključne za njihov fizički, mentalni, kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj te za njihov osjećaj ispunjenosti tijekom cijelog života kako bi se prekinuo ciklus međugeneracijskog siromaštva;

47. podsjeća na obvezu predsjednice Komisije Ursule von der Leyen iz 2019. prema kojoj treba osigurati da svako dijete u Europi koje je izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti ima pristup najosnovnijim pravima, kao što su pravo na zdravstvena skrb i pravo na obrazovanje, nakon koje je, 2021., donesena preporuka Vijeća o uspostavi europskog jamstva za djecu; naglašava da se ciljevi Europskog jamstva za djecu ne mogu postići bez ambicioznog namjenskog proračuna na razini EU-a i nacionalnoj razini; u tom kontekstu ponavlja svoj poziv na izdvajanje izdašnog namjenskog proračuna od najmanje 20 milijardi EUR za Europsko jamstvo za djecu; ističe hitnu potrebu da se taj namjenski proračun dodijeli u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru kako bi se odgovorilo na sve veći izazov siromaštva i socijalne isključenosti djece;

48. poziva Komisiju da podrži države članice u jačanju i potpunoj provedbi Europskog jamstva za djecu bez odgode, kako bi se osigurao pristup djelotvornoj i besplatnoj zdravstvenoj skrbi, obrazovanju, ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te djelotvoran pristup odgovarajućem i pristojnom stanovanju i zdravoj prehrani za svu djecu kojoj je to potrebno; u tom kontekstu naglašava važnost učinkovitog i univerzalnog pristupa cjenovno pristupačnim školskim obrocima; ističe središnju ulogu Europskog jamstva za djecu u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti djece te preporučuje odgovarajuću koordinaciju i vezu između tog instrumenta i strategije za borbu protiv siromaštva; naglašava važnost njegove potpune i pravodobne provedbe u državama članicama; poziva Komisiju i države članice da stave na raspolaganje i u potpunosti iskoriste sva sredstva, uključujući ESF+ i Mehanizam za oporavak i otpornost, za učinkovitu provedbu Europskog jamstva za djecu, uz istodobno osiguravanje povećanih sredstava za poticanje obrazovne uključenosti;

49. pozdravlja nedavno ažuriranje okvira za praćenje Europskog jamstva za djecu[60] i uključivanje, unutar tog okvira, novih pokazatelja za

---

60 Odbor za socijalnu zaštitu, „Update of the monitoring framework for the European Child Guarantee (Autumn 2025)” (Ažuriranje okvira za praćenje Europskog jamstva za djecu (jesen 2025.)), 4. veljače 2026., https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/ui/group/bab664d7-1188-47b2-9fa6-869902320ba2/library/d7064b47-8a07-47b6-8d9f-0dc08849f2b7/details.

poboljšanje učinkovitosti praćenja napretka u provedbi tog instrumenta u državama članicama; ističe važnu ulogu sustava za prikupljanje i praćenje podataka u razumijevanju prepreka s kojima se suočavaju ranjiva djeca te omogućavanju prilagođenih intervencija i dodjele resursa; poziva Odbor za socijalnu zaštitu da nastavi s radom na poboljšanju okvira za praćenje kako bi se zadržala njegova relevantnost i otklonili preostali nedostaci u podacima te poziva države članice da se koriste tim zajedničkim okvirom za praćenje i da ga prilagode svojim posebnim okolnostima u pogledu siromaštva djece;

50. naglašava važnost skrbi nakon nastave i borbe protiv ranog napuštanja školovanja; smatra da je strategija za borbu protiv siromaštva prilika za promicanje poboljšanja kvalitete usluga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja odgovarajućim financijskim i ljudskim resursima, osposobljavanjem osoblja, poboljšanim sustavima ranog upozoravanja te mjerama za evaluaciju i stalno poboljšanje pedagoške kvalitete, kao što su pismenost i matematičke vještine, kako bi se osigurao opći razvoj djece; naglašava važnost uklanjanja trajnih nejednakosti u području pismenosti i matematičkih vještina ciljanim intervencijama u formalnim i neformalnim obrazovnim okruženjima kako bi se smanjile znatne prepreke prevladavanju siromaštva;

51. poziva Komisiju da osigura dodjelu znatnog namjenskog proračuna Europskom jamstvu za djecu, koji bi se provodio u okviru fonda ESF+, kako bi se odgovorilo na sve veće izazove siromaštva i socijalne isključenosti djece te poziva države članice da najmanje 5 % sredstava iz fonda ESF+ dodijele posebnim projektima i strukturnim ulaganjima za borbu protiv siromaštva djece, pri čemu bi 10 % bilo namijenjeno državama članicama u kojima su razine siromaštva i socijalne isključenosti djece iznad prosjeka EU-a; naglašava da bi to ulaganje u sljedeću generaciju, osim što bi se njime osigurala dobrobit djece, bilo dobra odluka kojom bi se spriječili budući društveni troškovi[61]; naglašava da bi upotreba tih sredstava trebala biti transparentna i zahtijevati sudjelovanje društvenih organizacija u planiranju, provedbi i evaluaciji;

52. ponavlja svoj poziv Komisiji da u kontekstu europskog semestra i preporuka za pojedine zemlje pažljivo prati provedbu Europskog jamstva za djecu u svim državama članicama; smatra da bi preporuke za pojedine zemlje trebale odražavati proračunsku usklađenost države članice s minimalnim zahtjevom za dodjelu sredstava za suzbijanje siromaštva djece utvrđenim u Uredbi o fondu ESF+;

53. potiče države članice da osiguraju pružanje kvalitetne skrbi za djecu koja je dostupna svima, s ciljem podupiranja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kao ključnog pokretača prekida kruga

---

61 Europska komisija, „Ažuriranje okvira EU-a za praćenje provedbe Europskog jamstva za djecu”, 2. lipnja 2025.

siromaštva te povećanja sudjelovanja roditelja na tržištu rada, pri čemu je potrebno prepoznati da odgovornosti u pogledu skrbi nerazmjerno snose žene;

54. poziva države članice da osiguraju da su njihovi sustavi socijalne zaštite usmjereni na djecu i da ih ojačaju uvođenjem posebnih naknada za djecu kojoj je potrebna pomoć kako bi se podržao njihov razvoj i dobrobit, kao što su dječji doplatci, školski obroci i programi za smanjenje troškova kulturnih, sportskih, rekreacijskih i izvannastavnih aktivnosti;

55. naglašava da se djeca pogođena siromaštvom i socijalnom isključenošću suočavaju s poteškoćama u raznim područjima svojeg razvoja; u tom pogledu naglašava važnost višesektorskog pristupa u kojem svi relevantni dionici surađuju kako bi razvili integriranu strategiju za utvrđivanje poteškoća i borbu protiv nejednakosti u djetinjstvu, uz pružanje usluga zaštite djece i potpore obitelji; ističe da bi za neku djecu i njihove obitelji pogođene siromaštvom mogla biti potrebna posebna potpora, npr. logopeda, oftalmologa, psihologa, radnih terapeuta i nutricionista; poziva na to da se strategijom za borbu protiv siromaštva aktivno promiču partnerstva između obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih službi kako bi se olakšao pristup skrbi i prijenos informacija među službama u cilju poboljšanja integriranih mehanizama potpore i koordinacije za djecu kojoj je potrebna pomoć;

56. poziva Komisiju i države članice da osiguraju pravo svakog djeteta na obiteljski život, odnosno da siromaštvo, stambena nestabilnost ili nedostatak pristupa odgovarajućim javnim uslugama nikada ne budu upotrijebljeni kao jedini razlozi za nepotrebno smještanje djece u institucionalnu skrb; preporučuje državama članicama da izrade nacionalne strategije prevencije i proaktivne socijalne politike za sprečavanje odvođenja djece iz njihova obiteljskog okruženja; poziva države članice da osiguraju da se institucionalizacija djece i mladih tretira kao krajnja mjera te da ulažu u sigurne sustave udomiteljske skrbi za djecu i mlade kako bi se olakšao prijelaz s institucionalne skrbi na obiteljsku skrb i skrb u zajednici; preporučuje državama članicama da osmisle i provedu mehanizme praćenja za identifikaciju obitelji razdvojenih zbog siromaštva;

57. podsjeća na Unijin cilj prelaska s institucijske skrbi na skrb u zajednici ili obiteljsku skrb; uviđa priliku koju pruža strategija za borbu protiv siromaštva u pogledu jačanja veze s Europskim jamstvom za djecu, posebno s mjerama za potporu ciljnoj skupini djece u institucijskoj skrbi; poziva države članice da u potpunosti iskoriste sredstva iz fonda ESF+, kao i sredstva iz drugih relevantnih europskih i nacionalnih fondova, kako bi se dovršio postupak deinstitucionalizacije i osiguralo da djeca mogu živjeti u obiteljskom okruženju ili u zajednici;

58. osuđuje sve oblike nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i

zanemarivanja djece; poziva Komisiju i države članice da osiguraju ulaganja u sustave za zaštitu djece, uključujući borbu protiv nasilja nad djecom i nasilja među djecom, npr. kibernetičkog nasilja i maltretiranja, posebno u slučajevima kad se temelje na socioekonomskim razlozima i utječu na ranjivu djecu, kako bi se potaknula razmjena najboljih praksi u tom području u cilju iskorjenjivanja nasilja i uznemiravanja;

Borba protiv siromaštva produbljivanjem demokratskog sudjelovanja

59. poziva Komisiju i države članice da osiguraju odgovarajuće, učinkovite i transparentne mehanizme za omogućavanje smislenog i kontinuiranog sudjelovanja osoba koje su živjele u siromaštvu u svim fazama donošenja politika, uključujući osmišljavanje, provedbu i evaluaciju politika koje utječu na osobe koje žive u siromaštvu, a koje će biti popraćene metodologijom i izgradnjom kapaciteta kojima će se omogućiti takvo sudjelovanje, što bi trebalo dovesti do zajedničkog stvaranja, a ne samo savjetovanja, u skladu s načelom „ništa o nama bez nas”;

60. preporučuje održavanje godišnje konferencije na kojoj bi se ocijenila provedba strategije za borbu protiv siromaštva, sa širokim i raznolikim sastavom koji će uključivati osobe koje su živjele u siromaštvu, osobito žene; ističe da bi konferencija trebala doprinositi službenom praćenju strategije za borbu protiv siromaštva u EU-u pružanjem prostora za preispitivanje napretka u odnosu na jasna mjerila i pokazatelje; u tom pogledu poziva na to da se izravno sudjelovanje osoba koje su živjele u siromaštvu aktivno podupire i prepozna kao ključno za evaluaciju stvarnog učinka strategije za borbu protiv siromaštva;

61. prepoznaje važnost raznih socijalnih organizacija, uključujući neprofitne organizacije, uključenih u suzbijanje i sprečavanje siromaštva te ulogu koju te organizacije imaju u borbi protiv siromaštva te naglašava potrebu za njihovim smislenim uključivanjem i povećanjem sredstava dodijeljenih za potporu njihovu radu;

Pravilno oblikovanje institucija, upravljanje

62. naglašava da uspjeh strategije za borbu protiv siromaštva ovisi i o intersekcijskom pristupu, odgovarajućem financiranju, kao i pravilnoj horizontalnoj i višerazinskoj koordinaciji između svih razina upravljanja i tijela nadležnih za donošenje odluka uključenih u njezinu provedbu; ponovno ističe potrebu za sveobuhvatnim uključivanjem strategije za borbu protiv siromaštva u sve relevantne politike kako bi se osigurala dosljednost, učinak i dugoročna održivost;

63. smatra da bi opseg odgovornosti za postizanje cilja iskorjenjivanja siromaštva na razini EU-a i država članica kao i na regionalnoj razini

stoga trebao biti jasno i primjereno definiran, uz poštovanje načela supsidijarnosti;

64. poziva Komisiju da u strategiju za borbu protiv siromaštva uključi horizontalno načelo kojim se za sve relevantne sektorske politike EU-a zahtijeva da se provede *ex ante* analiza učinka na siromaštvo i nejednakost, među ostalim procjenama distribucijskog učinka[62], vodeći posebno računa o učincima na one kojima najviše prijeti socijalna isključenost i ekstremno siromaštvo;

65. naglašava potrebu da EU i dalje bude usredotočen na borbu protiv beskućništva, ekstremnog siromaštva i socijalne isključenosti pružanjem odgovarajuće financijske potpore, promicanjem uzajamnog učenja o strategijama i iskustvima država članica te uspostavom sustavnog pristupa praćenju napretka i učinkovitosti poduzetih mjera;

66. podsjeća da pokazatelj rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti (AROPE) ne obuhvaća glavne uzroke siromaštva, posebno jer isključuje osobe koje žive izvan privatnih kućanstava, kvalitativne aspekte siromaštva i proživljena iskustva povezana s marginalizacijom; ističe da siromaštvo nadilazi nedostatne prihode ili materijalnu oskudicu; poziva Odbor za socijalnu zaštitu da surađuje s relevantnim dionicima na obnovi statističke mjere AROPE kako bi se razvila u snažniju, raščlanjenu i višedimenzionalnu sliku siromaštva i socijalne isključenosti;

67. naglašava da će strategija za borbu protiv siromaštva donijeti rezultate samo ako bude popraćena odgovarajućim financiranjem na nacionalnoj razini i na razini EU-a; ustraje u tome da je potrebno zaštititi i ojačati kohezijsku politiku kako bi se u okviru sljedećeg VFO-a nastavila podupirati gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija te suzbijati asimetrije među državama članicama EU-a i unutar njih; u tom pogledu poziva na odgovarajuću i namjensku dodjelu sredstava kako bi se ojačale politike kojima se doprinosi iskorjenjivanju siromaštva i osigurala ciljana potpora marginaliziranim i ranjivim skupinama; u tom kontekstu ističe ključnu ulogu fonda ESF+ u promicanju socijalne uključenosti i borbi protiv siromaštva, posebno pružanjem pomoći najpotrebitijima i Europskog jamstva za djecu, kao i Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Fonda za azil, migracije i integraciju; naglašava važnost optimizacije upotrebe sredstava EU-a, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, za financiranje konkretnih mjera protiv siromaštva kao što su cjenovno pristupačno i energetski učinkovito stanovanje, pristup kvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, primjerice putem EU-ova programa u školama, dostupnost javnog prijevoza te ciljana potpora za energiju za kućanstva s niskim dohotkom; naglašava da je potrebno osigurati

---

62 Komunikacija Komisije od 28. rujna 2022. naslovljena „Bolja procjena distribucijskog učinka politika država članica” (COM(2022)0494).

namjensku i dostatno financiranu dodjelu sredstava bankama hrane koje pružaju materijalnu potporu, uključujući pomoć u hrani, kako bi imale odgovarajuće operativne kapacitete i sposobnost brzog reagiranja na sve veće razine nesigurnosti opskrbe hranom i materijalne oskudice; naglašava da se takva potpora mora dopuniti popratnim mjerama kojima se potiču socijalna uključenost i načini izlaska iz siromaštva, u skladu s pravilima fonda ESF+;

68. podsjeća na tematske uvjete koji omogućuju provedbu primjenjive na EFRR, ESF+ i Kohezijski fond utvrđene u Prilogu IV. Uredbi (EU) 2021/1060[63] Europskog parlamenta o utvrđivanju zajedničkih odredbi za te fondove, posebno uvjet koji omogućuje provedbu 4.4., naslovljen „Nacionalni strateški okvir za socijalnu uključenost i smanjenje siromaštva”; naglašava važnost povezivanja strategije za borbu protiv siromaštva i njezina financiranja s prethodno definiranim posebnim ciljevima; poziva Komisiju i Vijeće da osiguraju da zajedničke odredbe EFRR-a i ESF-a plus bolje odražavaju te posebne ciljeve te da ugrade strategiju za borbu protiv siromaštva u sljedeći višegodišnji financijski okvir, kao i rodno osviještenu politiku;

69. podsjeća da su energija i promet, među ostalim, ključne osnovne usluge kojima bi svi trebali imati pristup te stoga ustraje u tome da se dodatna pozornost posveti socijalnim planovima za klimatsku politiku koje su države članice dužne izraditi i provesti u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku, uz ulaganje u energetsku učinkovitost, obnovu stambenih objekata te dostupnost i cjenovnu pristupačnost obnovljivih izvora energije i prometnih sustava; poziva države članice da aktivno uključe osobe u ranjivom položaju kako bi potpora mogla djelotvorno doprijeti do onih kojima je najpotrebnija; poziva države članice da razmjenjuju najbolje prakse u borbi protiv energetskog siromaštva, kao što su vaučeri za energiju i regulacija cijena energije;

70. naglašava da je organizacijama s manje tehničkih resursa zbog njihove složenosti teško pristupiti sredstvima EU-a na lokalnoj razini; naglašava potrebu za pojednostavljenjem provedbe mehanizama financiranja EU-a i mehanizama za pružanje tih sredstava krajnjim korisnicima te za osposobljavanjem osoblja u relevantnim javnim tijelima i organizacijama; ističe da se u skladu s Uredbom o fondu ESF+ stopa sufinanciranja za potporu najugroženijim osobama mora nastaviti na razini od 90 % ili sličnoj, čime bi se trebao olakšati

---

63 Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

pristup tom financiranju za programe i aktivnosti osmišljene za iskorjenjivanje siromaštva;

°

° °

71. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.